

NE IZGANJAJTE hudih duhov z Belzebubom!

Ob priliki spremembe oblasti v deželi smo bili priče raznih obžalovanj in obsodbe vrednih dejanj. Nahujskana mladina se je pregrešila v Gorici in Trstu nad osebami in imovino številnih Slovencev, ki jih je proglasila za »štetine«, ki da so bili krivi strahovitih zločinov, izvršenih pred dvema letoma proti italijanskim (mi pristavljamo: v še mnogo večji meri proti slovenskim) nekomunistom.

S posebno žalostjo moramo ugovoriti, da so razni demonstranti, pretepači in razgrajalci, med njimi na žalost tudi nekateri slabo vzgojeni katoliški mladeniči, pokazali prav strupeno sovraštvo do vseh Slovencev in vsega, kar je slovensko. Vrgli so se na slovenske napise po trgovinah, po cestah so napadali mirne ljudi, ki so govorili slovenski, ponoči in podnevi so strahovali tudi take ljudi, ki so pred komunističnim nasiljem pribežali v mesto, in grozili prodajalcem slovenskih časopisov, celo katoliških.

Nova oblast je vse te reči prepovedala in tudi italijanski osvobodilni odbor je pozval občinstvo, naj ne pušči vsa taka nasilna dejanja.

Kot katoliški list pa bi radi namram takim izbruhom ljudskih strasti zavzeli načelno stališče, ki ga morajo upoštevati v tem pogledu vsi tisti, ki jim je kaj do krščanske morale.

1. Če so komu znani krivci velikih zločinov, ki so se zgodili pred dvema letoma, naj jih naznani pristojni oblasti, ki je dolžna proti njim nastopati in jih pravično kaznovati.

2. Nemoralno je huskati mladino k takim obračunavanjem, ki mladino samo vso pokvari in ne dosežejo drugega, kakor da netijo le naprej sovraštvo in krivico na krivico kopičijo.

3. Katoliški verniki naj pa še prav posebno upoštevajo, da nikakor ni krščansko, ako kdo goji v svojem srečanju maščevanje in sovraštvo.

štvo. Bog sam hoče, da njemu pustimo maščevanje, ker bo On o pravem času kaznoval vsako zlo delo. Jezus bi ob takih prilikah po vsej pravici ponovil svoje čudovite besede: »Kdor je brez greha, naj vrže prvi kamen.«

4. Zelo nepolično in silno kratkovidno bi bilo, ako bi kdo v tem času in v sedanjih razmerah na meji razburjal duhove z narodno nestrpnostjo in očitnimi kršitvami najnovejših podpisanih pogodb.

5. Naivni nekomunisti naj se od prebranih komunistov naučijo vsaj komunistične narodne strpnosti. V Jugoslaviji ne preganjajo nobenega Italijana zaradi njegovega jezika, ampak iz propagandnih namenov uživajo Italijani tam celo mnogo prednosti.

Slovenci in Italijani! Bodimo resnični mirotvorci in ne dajajmo nikomur poveda k novim zločinom!

„Preveč slovenskih duhovnikov“ v italijanski Gorici

Pod tem naslovom prinaša »Messaggero Veneto« dne 20. IX. pismo »Skupine starih Goričanov«, ki se pritožujejo, da je v Gorici sedaj ne preveč duhovnikov beguncev, ampak tudi preveč nastavljenih duhovnikov.

Pisanje teh ljudi kaže, da so ti hujskači proti duhovnikom resnično »stari«. So iz predkrščanske dobe, ker nimajo nobenega sočutja s tistimi, ki so morali stopiti na trdo begunsko pot, ki se bo morda končala daleč od »trikolore« kje v Ameriki.

Ti ljudje so tudi popolnoma zastareli v svojih nazorih in dejanjih in zato se ne zavedajo, da s svojim

pisanjem nudijo le pretvezo za dejanja, ki bi utegnili tudi »stare Goričane« spraviti na begunsko pot.

Prav posebno pa kažejo svojo starost s tem, da so zgrubili spomin. Zgodovina ve mnogo povedati o nasilnem poitalijančevanju Slovencev od strani Italijanov, ne ve pa za noben zglede, da bi Slovenci kakega Italijana nasilno ali umetno poslovenili.

Kot znak starosti se naveda tudi to, da kdo »gre na otročjo pamet«. Ali ne grede tudi Messaggerovi »stari Goričani« na otročjo pamet, ako se bojijo, da bodo slovenski begunci poitalijančili Gorico in vso deželo ali morda celo vso Italijo? Ali se ni morda še bolj bati, da Italijani v Jugoslaviji poitalijančijo vso Jugoslavijo?

»Stari Goričani« naj se denejo v mir in naj ne hujskajo že dovolj nahujskane mladine!

Prepovedano govoriti slovenski

Pod tem naslovom (proibit favela par scial) prinaša furlanski list »Patrie dal Friul« z dne 15. jul. članek o narodnih razmerah v Slovenski Benečiji. Najprej trdi članek, da so prebivalci Slov. Benečije morali pod fašizmom veliko trpeti, čeprav so bili najbolj poštene državljanji. Trpeli pa so zato, ker so govorili slovenski. Prišla je osvoboditev. Upali so smeli, da se bodo sistemski spremenili. Toda ne. Prišli so bivši titovci, Mussolinjevi republikanci, razni drugi fanatični ljudje ter s pomočjo nekih strank in organizacij začeli s starimi fašističnimi metodami. Pa se vprašuje list: »Zakaj jih ne pustijo, naj pojejo svoje lepe narodne pesmi v gostilni in svete pesmi v cerkvi? Zakaj uganjajo zlonaka, če kak duhovnik pridiga ali spoveduje v njihovem jeziku? Smešno, da bi bila domovina v nevarnosti, ker mala peščica ljudi ne govori italijanski!«

Člankar pristavlja, da se je sam hotel prepričati, kako govori ljudstvo v Benečiji. Možeje znajo nekaj furlanski, zelo malo italijanski, ženske po večini samo svoj domači jezik. Mladi so se naučili italijanski v šoli ali po svetu, toda »na« za silo. Nikakor pa ne obvladajo tega jezika tako, da bi mogli v njem razumeti kaj težji in bolj zamotan govor. In navaja lep primer.

V neki vasi so imeli birmo. Skof je prišel in je po birmi imel pridigo. Med pridigo je večkrat omenil: »il rito, questo bel rito, il solenne rito«. Mnogi ljudje so šli na dobro znani del telesa.

Člankar zaključuje: Slovenci se počasi zganajo, toda potem tudi ne popustijo. Kakor se niso vdali nasilju pod fašizmom, tako tudi ne bodo odnehali pred nasiljem po fašizmu. Dolžnost furlanske avtonomne dežele bo, da tem ljudem prizna pravice, ki jim gredo. »Kakšno škodo nam delajo, če govorijo v svojem jeziku?« Jasnim in pravičnim izvajanjem tega članka moremo le pritrlditi. Zelimo, da bi mnogi med našimi sosedi tako mislili. Tako bi bilo rešeno vprašanje mirnega sožitja med Slovenci in Furlani, oziroma Italijani.

OKNO V SVET

JESENSKO ZASEDANJE glavne skupščine ZN se je začelo 16. septembra. Iz Lake Successa poročajo, da je sedemkratna uporaba veta tekom štirih dni v Varnostnem svetu od strani Sovjetske Zveze zelo ojačila med delegacijami ZN mnenje, da je treba pravico veta ali popolnoma odpraviti ali pa vsaj znatno omejiti. To slednje bi se dalo doseči, ako bi se vsa važna vprašanja prenesla od Varnostnega sveta na Glavno skupščino, s čimer bi postal nemogoč veto manjšine.

SKUPŠČINA ZDRUŽENIH NARODOV se je odprla 16. t. m. v Flushing Meadows pri New Yorku. Navzočih je kakih 50 zunanjih ministrov, med njimi ameriški zunanji minister Marshall. Manjkata Molotov in Bevin, ki bosta prišla pozneje. Sovjetska zastopa Višinski. Na dnevnem redu je kakih 60 vprašanj. Za njih rešitev bo skupščina potrebovala vsaj tri mesece. Najvažnejši problemi, ki čakajo rešitve, so: grško vprašanje; vprašanje veta, katerega se SZ ne prestopa poslužuje, naj bo prilično ali ne.

Nekaj odlomkov iz Marshallovega govora

»Položaj, katerega moramo zdaj rešiti, je mogoče povzeti z izjavo, da po nad dveh letih od konca vojne še zdaj ni mogoče pobrati sadov miru in zmag. Ljudje gledajo z zaskrbljenostjo v bodočnost ter se sprašujejo, ali ne bodo zapleteni v nov in še bolj strašen konflikt. Do zdaj še nismo uspeli določiti osnove za mir z Nemčijo in z Japonsko, liti nismo obnovili Avstrije v nezavisno državo. Obnova napreduje povsod vedno bolj počasi. Najnujnejših živil je zelo malo in je položaj v obširnih področjih skoraj ožupen. Še zdaj ni bil spravljen v red zapleteni gospodarski mehanizem, ki ga je uničila vojna. Namesto miru, svobode in gospodarske varnosti najdemo le grožnje, zatiranja in obupno potrebo.

»Skrajni napor je potreben od nas vseh, če hočemo doseči uspeh v razbitju začaranega kroga vedno bolj ostre politične in gospodarske krize. Zaradi tega so Združene države vnesle v dnevni red glavne skupščine vprašanje grožnj oze meljski neodakljivosti Grčije.

»En stalni član Varnostnega sveta pa je z uporabo veta obzrussušil napore sveta, da bi razrešil položaj.

»Ta glavna skupščina ne more prisostvovati kot enostaven gledalec dejstvu, da spravljajo napadi, ki prihajajo iz tujine, v nevarnost enega člana Združenih narodov.«

»Zaradi tega bo delegacija Zdru-

ženi (do sedaj okrog 20krat); palestinsko vprašanje; odnosi do Frankove Španije; položaj Indijcev v Južni Afriki; pomoč deželam, prizadetim od vojne; vprašanje razorožitve (atomska bomba); mednarodno gospodarsko nadzorstvo. Najbolj pereči sta vprašanji Grčije in veta. Minister Marshall je imel 17. t. m. pred glavno skupščino ZN pomemben govor, v katerem se je dotaknil več ali manj vseh važnejših problemov, ki so na dnevnem redu skupščine. Obodil je zlorabo veta in poudaril nujnost, da se reši grško vprašanje. »Medtem ko skupščina mirno gleda, je dejal med drugim, se nahaja ena članica ZN (misli na Grčijo) v nevarnosti radi napadov od zunaj. Ako ZN ne bo do zmogli zaščititi nedotakljivosti ene male države, se bodo znašle v nevarnosti vse male države.« Marshall je predlagal, naj bi se osnoval začasen odbor, sestavljen iz zastopnikov vseh 55 članov Združenih narodov, ki naj bi se stalno bavil z vsemi vprašanji, ki bi utegnili ogroziti mednarodni mir.

ženih držav predložila glavni skupščini resolucijo, ki vsebuje zaključke preiskave o odgovornosti in katera vabi Albanijo, Bolgarijo in Jugoslavijo, naj prenehajo z nadaljnjim dajanjem pomoči in podpor grškim gverilcem.

»Velika večina komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo je dosegla dejanske napredke pri podrobnem določanju funkcij in pravice mednarodne nadzorstvene ustanove, katera bi mogla tvoriti osnovo za uspešno nadzorstvo nad atomsko energijo. Vendar pa se dve državi nista hoteli pridružiti sklepom večine. To dejstvo je vznemirjajoče ter slaba napoved. V obravnavanju teh dejstev je večina izmislila sistem nadzorstva in varnosti proti atomski vojni. Očividno pa manjšina ni hotela realistično reševati istih dejstev ter je zato ostal mandat glavne skupščine neizveden. Izostali sporazum glede sistema nadzorstva in varnosti proti atomski vojni bo neizogibno zakasnili uporabo atomske energije v miru, ljubne namene v korist narodov sveta ter bo pospešil dirko k atomskim oboroževanjem.«

VIŠINSKY ODGOVARJA. Na Marshallov govor je odgovoril zastopnik Sovjetske zveze s tako ogorčenostjo in napadnostjo, da je vsa skupščina kar strmela. Človek, ki bi ne poznal ozadja razprav, bi mislil, da se Rusiji godi pri ZN največja krivica in da vsi drugi

narodi, zlasti Amerika, pripravljajo samo vojno.

Komurizem bi najrajši brez vojne pobasal ves svet. Kdor se temu upira, je po mnenju komunistov pač »vojni hujskač«. Časopisje razpravlja o možnosti, da Sovjetska zveza izstopi iz organizacije Z. N.

POLOŽAJ POLJSKIH POVRATNIKOV. Na Poljskem se izvajajo zelo stroge oredbe glede onih Poljakov, ki se vračajo domov iz tujine: ne smejo si dopisovati z ljudmi v inozemstvu, ne smejo sprejemati obiskov na dom, ne smejo se oddaljiti za eno leto od svojega bivališča, vsak teden se morajo javiti na policijo. To so pač ljudje, ki jih je zapadni svet »okužil«. Poljska komunistična vlada jih hoče temeljito »razkužiti«, predno jim dovoli vstop v človeško družbo. — Ti ljudje se ne držijo božjega navodila: Osvobodite resnico in resnica bo osvobodila vas!

Združene države in Italija

FIORELLO LA GUARDIA je priobčil pred per dnevi v »PM« članek z naslovom »Združene države napravijo mnogo za Italijo«, v katerem piše med drugim:

»Podpisana in ratificirana je mirovna pogodba med Združenimi državami in Italijo. Stvarno prijateljstvo med tema narodoma ni prenehalo, kar so pokazale Združene države na mirovni konferenci in pri sledenih finančnih sporazumih.

Praktično so bile Združene države one, ki so vzdrževale Italijo v dobi po končanih sovražnostih pri življenju. Brezprimerno velikodušnost Združenih držav kaže odpust raznih začasnih posojil po kapitulaciji Italije. Italija je dobila vse mogoče koncesije in imela isto možnost obnove kot vsaka druga dežela.

Podsednik Franklin D. Roosevelt je popolnoma pravilno izjavljal, da Italija ni hotela vojne zoper Združene države ter je to stališče vplivalo na vse ameriške odnose z Italijo. Sporov med narodoma teh dežel ni bilo. Ko so Združene države zahtevale nastop Italije proti Nemčiji, je Italija to storila.

Sedaj moramo gledati, da se vse to, kar je bilo dobrega storjeno, ne uniči.

Italija mora, če hoče živeti, skleniti ožje trgovinske odnose s sosednimi in drugimi evropskimi državami. Združene države ne morejo dajati Italiji kdo ve kakšne pomoči za razvoj njene industrije.

Pomoč Italiji in Franciji

»ECONOMIST« O POTREBI POSOJILA SVETOVNE BANKE FRANCJI IN ITALIJI. »Economist« piše, da ako Francija in I-

talija ne bosta uspeli dobiti vnaprej 250 milijonov dolarjev vsaka od Svetovne Banke, nobena od teh dežel ne bo mogla nakupiti protirebne premoga in žita pred prihodnjim letom.

Francoci in Italijani bodo sicer še nekaj časa izhajali z letošnjim pridelkom, toda pomanjkanje premoga se bo takoj pokazalo v zmanjšani produkciji industrije. Tudi ako ameriški kongres sprejme zadovoljujočo odločitev glede Marshallovega načrta, to ne bo na stvari nič izpremenilo, ker bo kongres razpravljal o tem vprašanju šele marca 1948. Neobhodno je torej potrebno najti sredstva, da Francija in Italija dobita potrebna sredstva za nakup žita in premoga, kajti sicer bo treba računati z resnimi posledicami na političnem in socialnem poprišču.

Bivši kancler Schuschnigg

USODA SCHUSCHNIGGA IN AVSTRIJE. List »New York Times« je posvetil svoj nedavni uvodnik z naslovom »Glasovi preteklosti« prihodu dr. Kurta von Schuschnigga v New York. List je pisal med drugim: »En mož sivih las je počasi stopal po mostičku italijanske prekoceanske ladje »Saturnia«. Novinarjem, ki so mu stavljali vprašanja, je izjavil: »Moja edina želja je ta, da bi lahko živel v miru. Sem le eden izmed toliko beguncev.«

»Bil je učitelj, ki je nato postal avstrijski kancler po umoru Dollfusa, ter je bil tisti mož, ki je klonil pred Hitlerjem in Anshlusom pomladi 1938.

Dr. Schuschnigg je živeči simbol pobite in razdeljene države, katere je preko dveh vojn bila le en mesec v evropski politični šahovnici. To je ta dežela tudi še danes. Med raznimi državami je Avstrija danes država brez temeljev, kakor je tudi njen nekdanji kancler danes mož brez domovine med milijoni brezdomcev.

V usodi Avstrije ter njenega dr. Schuschnigga je lekcija za tiste, ki jo zna jasno čitati: da ne more biti kompromisa na področju načel. Med obema vojnama voditelji Avstrije niso znali napravljati jasnih odločitev. Ker se niso znali odločiti, ali hočejo biti demokrati ali diktatorji, so poskušali biti nekoliko demokrati in nekoliko diktatorji. In tako se je zgodilo, da so tako voditelji kakor njihova država končali s tem, da so izgubili svobodo.

Ali razlikujete med močno roko v vladanju in diktaturo? Sporočite nam svoje mnenje.

NEREDI V INDIJI so povzročili v enem mesecu 45 tisoč mrtvih, je izjavil indijski voditelj Pandit Nehru. Koliko je beguncev, je sploh težko določiti. Iz samega Pundžaba (Pakistan) beži proti Indiji ogromna karavana 400 tisoč beguncev.

PREHRANA. Amerika je letos pridelala silno množino pšenice, a malo koruze in ovsu. Zato bodo ZDA verjetno uporabljale velike količine žita za živalsko krmo in ga ne bodo izvažale. Evropa bo dobila torej manj pšenice in bo prisiljena porabiti za ljudsko prehrano precejšnje količine takega žita, ki služi običajno kot živalska krma.

KOMUNISTI IN SOCIALISTI NA ČESKEM so sklenili sporazum. Govori se, da bo ta sporazum privedel do zlitja med obema strankama, List »Svobodne Noviny« tako le tolmači ta sporazum: »Českoslo-

vaška je dospela do svoje velike krize. To krizo dolgujemo eni sami stranki, ki je sklenila uničiti sedanji politični ustroj in je odločena, da ne dopusti izven sebe nobenega drugega političnega delovanja in življenja. Mišljena je komunistična partija, ki težko prenaša, da Češka — edina med vzhodnimi državami — še vedno uživa demokratične svoboščine, in si z vsemi silami prizadeva, da bi tudi to slovansko državo popolnoma vpregla v sovjetski voz.

ITALIJANSKI JETNIKI. V Jugoslaviji je bajt še vedno od 1000-2000 italijanskih jetnikov, ki so zaposleni v glavnem pri gradnji železniških prog.

MU NE DISI. Čilskemu poslanku v Parizu Joachim Fernandezu so ponudili mesto tržaškega guvernerja. Mož je ponudbo odbil.

DOMAČE NOVICE

Novi goriški prefekt

Notranje ministrstvo je imenovalo za goriškega prefekta g. dr. ja Marija Micali, ki je doslej vodil Urad za begunce iz Julijske krajine.

Novega g. prefekta pozdravljamo z voščilom, da bi mogel vladati to deželo tako uspešno, da bo v njej pravo blagostanje in iskreno sodelovanje obeh narodnosti, ki tu živita.

Obenem izrekamo dolžnosti razrešenemu g. prezidentu dr. ju Gvidu Huguesu prisrčno zahvalo za vse, kar je storil Slovincem dobroga. Ostal nam bo v spominu kot mož, ki je bil pravičen do vseh.

Pri oo. kapucinih v Gorici

so v nedeljo 21. IX. odpravili sv. mašo s slovenskim petjem in pridigo ob 7. uri.

Ali je služba božja politična zadeva, da ji je treba obračati plašč po politični konstelaciji? Sicer pa

Italijanski ministrski predsednik De Gasperi je dal odposlanstvu slovenske narodne manjšine zagotovila, da se bodo vse naše pravice spoštovale.

je kaj lahko možno, da tako ravnanje s slovenskimi verniki niti sedanjemu političnemu položaju ne odgovarja. Ne ena ne druga izmed tukajšnjih držav — sosed nista danes tisto, kar sta bili včeraj!

Za Cerkev je v vsakem primeru najbolj častno in koristno, da ima po zgledu svetnikov, n. pr. sv. Fančiška, pred očmi geslo: Pravič-

Hlapec Ferjan

Vkljub godrnjanju in zmerjanju zaradi postrežbe, ki mu jo je deklica tako požrtvovalno nudila, vendar ni hotel bolnik, da bi mu stregel kdo drug kot samo Milka. Ta mu je morala biti vedno in povsod pri rokah; če ni bila dovolj urna, je začel možiček srdito rentočiti. Ker je bil vedno tako samosvoji, se tudi sedaj v boleznih ni nihče zanj zmenil in ga pomiloval. Prijatelja ni imel nobenega ali kvečjemu enega, namreč Lesjakovega Miha, ki je bil enak čudak kot on. Miha ga je prihajal večkrat obiskavat in nekega dne je rekel:

»Ti Smon, ti si sicer zdrav kot riba in čvrst kot jelen, vendar če bi bil jaz na tvojem mestu, bi napravil oporoko.«

»Kaj se ti blede? Testament naj bi napravil!« je zavpil možiček. »To bi se moja daljna žlahta, ki se ni do zdaj prav nič zame zmenila, gostila na moj račun!«

»Saj ti ni treba zapuščati kakega sorodniku, postaviš lahko tudi koga drugega za dediča.«

»Da, da, za svojega edinega dediča postavim ljubljanski grad, da ga sezidajo še višjega.«

»Tak testament pač ne bo veljal, ker grad ni oseba.«

»Če že mora biti oseba, pa zapišem v testamentu vse na turškega sultana. In to mislim zares.«

S tem je bil govor o tej zadevi končan. — Bolnikovo stanje se je po slabšalo od tedna do tedna, telo mu

je bolj in bolj otekalo, vedno težje je dihal in vidno je pešal. Milka je bila vsa v strahu in skrbeh. Nekoč je rekla:

»Stric, menim, da bi bilo prav, če bi poklicali gospoda župnika.«

»Čemu župnika?« je vzkipeel možiček; »ne napravim nobene oporoke — prav nalašč ne!«

»Ne zato; toda morali bi napraviti račun z ljubim gospodom Bogom in sprejeti zakramente. Večkrat se nič ne ve, kaj pride. S teto je šlo tudi naglo.«

»Aha tako, ti prekanjenka! Kar nestrpno že čakaš, da umrem! Od mene ne dobiš ničesar! Pa tudi umrl še dolgo ne bom. Dalje bom živel kot ti.«

»Stric, zaradi mene lahko večno živite. Čim dalje, tem bolje. In da bi od vas kaj podedovala, na to nisem nikdar mislila.«

»Tega ti ne verjamem, v tem se lažeš; toda ne delaj si nobenih praznih upov. S teboj sploh nisem v zlahti; v sorodstvu si bila le z Nežo, mojo rajno ženo. Jaz in Neža sva napravila v zakonu pogodbo, po kateri pripade po smrti enega ves njegov delež premoženja drugemu preživelemu zakoncu. Sedaj je vse moje. — Le veseli se moje smrti! Toda ne zapustim ti ničesar, od mene ne dobiš niti fیکا.«

»Saj ničesar ne zahtevam, ničesar ne želim in ničesar ne potrebujem,« je zagotavljala dekle. »To pa ni lepo, ako mi očitata, da se veselim vaše smrti.«

»Seveda se veselíš.«

»Ne, prav gotovo ne.«

»Saj ničesar ne zahtevam, ničesar ne želim in ničesar ne potrebujem,« je zagotavljala dekle. »To pa ni lepo, ako mi očitata, da se veselim vaše smrti.«

»Seveda se veselíš.«

»Ne, prav gotovo ne.«

»Saj ničesar ne zahtevam, ničesar ne želim in ničesar ne potrebujem,« je zagotavljala dekle. »To pa ni lepo, ako mi očitata, da se veselim vaše smrti.«

SLOVENSKI STARŠI!

Ta teden se vrši vsak dan ob 9. ure dalje vpisovanje otrok v slovenske ljudske šole in v otroške vrtnice. En vrtec bo tudi v Slov. Alojzijevišču.

DEKLETA, POZOR!

Za vas bo v nedeljo ob 4. uri pop. pri Sv. Antonu poseben shod. Obhajale boste vzorni teden. Ali veste, kaj je to? Pridite vse!

Tristoletnica

Dne 5. avgusta je bilo 300 let, odkar se je rodila sv. Margarita Marija Alakok, velika zaupnica Sreca Jezusovega, ki se ji je večkrat prikazal v samostanu v Paray-le-Monialu. Ob tej priliki so bile velike slovesnosti v Paray-le-Monialu. Sv. oče je dovolil poseben jubilej, ki se je začel 5. avg. in bo trajal do praznika sv. Margarite 17. oktobra.

Jubilej v Moskvi

Moskva praznuje letos osmo stoletnico svoje ustanovitve. Ob tej priliki so bile tam velike proslave. Med drugim je bil tudi govor maršala Stalina, ki je poveljeval današnjo Moskvo kot »močan steber mira«. Iz Rima je za to slovesnost odšla posebna komisija, ki je nesla Moskvi v spomin kip kapitolske volkulje.

Indija in Julijska krajina

Indija in Julijska krajina sta si postali zelo slični. Tukaj kakor tam so domačini med sabo tepejo za prazen nič. Bilanca pretepev med Indijci izkazuje v zadnjih tednih čez 40 tisoč mrtvih. Ranjenih pa nihče ni štel. Tam si požigajo hiše, ropajo drug drugemu, se pretepajo. Torej uganjajo vse tako, kakor so uganjali pri nas, le bolj na veliko, ker je pač tudi Indija neprimerno večja od naše dežele. Zakaj? Tam se pripadniki različnih ver med sabo ne razumejo, tukaj pa pripadniki različnih ideologij in narodnosti. Vsem pa je ena stvar skupna: veliko navdušenje za pretepe in ropanja.

Tudi dekleta zborujejo

Mednarodna zveza ženske katoliške mladine je priredila letos svoj šesti mednarodni kongres v Rimu. Začetek je bil v nedeljo 7. t. m. Prišle so zastopnice iz 29 držav. Slovane so zastopale Čehinje, kajti edino na Češkoslovaškem imajo katoličani še svobodno organizirano. Svoja zborovanja so imele na

»Potem si neumna koza, hehehe!«

Vodenica je grozeče napredovala. Že so zatekale bolniku roke in zdravnik je zmajeval sumljivo z ramami. Tedaj ni dalo Milki več miru. Šla je klicat župnika. Ko se je ta prikazal ob bolnikovi postelji, je možiček debelo pogledal in rekel na pol nevoljno, na pol vedro:

»O, gospod župnik so tu! Pozdravljeni! Prišli ste pač, da bi nam blagoslovili hlev, kajne?«

»Ne, prihajam k vam,« je odvrnil duhovnik. »da vidim, kako je z vami.«

»Dobro mi je. Le spim bolj malo, pa to ni pri starih ljudeh nič hudega, hehehe.«

Možiček je skušal svoje slabo stanje z vsemi možni zakriti in je hotel napeljati pogovor z župnikom na dom in gospodarstvo. Dušnemu pastirju ni preostalo slednjič drugega, kot da je opozoril bolnika na njegov resni položaj in ga vzpodbujal, da naj obrne pogled na večnost, da doseže kdaj na drugem svetu srečen prostorček.

»Gospod župnik,« je rekel možiček drzno. »glede drugega sveta nisem prav nič v skrbeh. Mislim si tako: Prišel bom pač tam med sebi enake. In če pridem v družbo sebi enakih, sem zadovoljen.«

Župnik je bil sprva kar iznenađen po takem odgovoru, nato je rekel: »Moj ljubi Simon, na onem svetu niso ljudje več razdeljeni po stanovih, ampak le v dve vrsti, namreč v take, ki bodo večno srečni, in v take, ki bodo večno nesrečni.«

(Nadaljevanje sledi.)

dominikanski univerzi v Rimu »Angelicum«. Vsaka narodnost je imela posebno nošo. Zato je bilo v dvorani zelo pestro. Ob zaključku zborovanja so bile vse navzoče delegatkinje sprejete v posebni avdientci pri sv. očetu. Sv. oče jim je govoril v francoskem jeziku, ki je bil uradni jezik na zborovanju.

DVE MATERI

O smrti matere inž. Nagodeta poročajo:

»Stara gospa, ki jo je obsodba njenega sina popolnoma uničila, je šla na pokopališče, da vidi krsto z ostanki svojega odinec. Na pokopališče pa so pripeljali dve, tako da niti ni vedela, v kateri je truplo njenega Crtomira. Pretrese na gospa je odšla domov, se oblekla v črno, si sezula čevlje ter se obesila.«

Iste dni, ko so v Ljubljani justificirali inž. dr. Nagodeta, so v Lanišču zaklali mladega duhovnika Mira Bulešiča. Ko so materi sporočili vest o smrti njenega sina, je rekla: »Nisem bila vredna imeti sina mučenika. Bog je predober. Ker je Bog tako hotel, naj se zgodi njegova sveta volja«. In je šla sama z drugim sinom in hčerjo na njegov pogreb. — Tako govori in ravna krščanska mati.

Krščanske matere! Ze mnogo vaših otrok je padlo pod zločinski roko v zadnjih letih. Ve niste obupale. Verjetno,

Urh in Zef

Težko je povedati na kratko, kar je Urh doživel, odkar je zapustil Zajzarsko dolino. V vlaku je srečal svetovišarskega romarja iz Kožbana, ki mu je povedal, da je padel tudi Zef v nemilost pri rdečih, ker se je oklenil »Demokracije«. K sreči ni več na tem svetu Ceneta, ki bi bil kmalu spravljal Urha ob življenje. Tudi pri njem se je uresničilo: Kakršno življenje, taka smrt. Napadla ga je strašna poveljna bolezen. Ko je besnel, ga štirje niso mogli ukrotiti. Zagnal se je s krikom »Na juriš! Na juriš!« na kup gnoja, padel vznak in utonil v gnojnici. Urha je ta novica pretresla in ni vedel, kaj naj bi rekel, razen: »Bog se usmilil njegove nesrečne duše!«

Ker je izginil s pozornice briškega sveta ta preganjavec poštenih ljudi, je menil Urh, da bi morda zdaj lahko šel obiskat Zefa vsaj za kakor uro. Prej pa je hotel še videti Beneške Slovence in Staro goro.

Na Stari gori je srečal solkanske romarje. Neka ženica mu je pravila, da so nekateri ljudje na vsak način hoteli to romanje preprečiti. »Sedaj pa bomo morali moliti, da nam Bog ne pošlje tistega, za kar smo ga prej toliko let tako milo prosili, ali bojim se, da prepozno!« je končala svoje pripovedovanje.

V spodnji, baje prvotni kapeli, kjer kažejo hudiča pod nogami sv. nadangela Mihaela, je poslušal naš radovedni romar polglasno molitev obupanega Brica: »Sv. Mihael, pokončaj že enkrat za vedno tistega hudiča, ki neprisrčno zapeljuje ljudi in vedno znova prevara tudi cele narode. Glej, kaj nam je storil! Obljubljal nam je svobodo in dal nam je sužnost. Obljubljal nam je malo dela in veliko blagostanje in prinesel nam je udarniško delo in veliko beračijo. Obljubljal nam je raj že na zemlji, a zlasti našo mladino je tako pokvaril, da bo v raj še po smrti težko prišla. Sv. Miha, daj ga, hudiča! In ti, poba, (misli je na fanta, ki tam drži krožnik za miloščino) ná pet lir, ampak skrbi, da ga česneš tudi ti!«

Urh je veliko govoril z raznimi romarji, zlasti Benečani so ga zelo zanimali, saj so se se mu zdeli še bolj Slovenci kot Vipavci. Zakaj? Ker ljubijo tako prisrčno svojo slovensko govorico, čeprav ni tako razvita kot naša, a še bolj, ker so ohranili svoj blagi slovenski značaj: pobožnost, gostoljubnost in prijaznost. Še najbolj so mu pa bili všeč, ker se niso dali od sedanjih zablode tako pokvariti. Tu in tam so bili vprav nezaupni do njega, ker so mislili, da je rdečkar, a zato so ga toliko bolj ljubili, ko so se prepričali, da je pravi Slovenec, ki noče imeti z mednarodno brezbožnostjo in hudobijo nobenega stika.

Na našega Urha je kar deževalo povabil v St. Lenart, v Ažlo, v Br-

da bodo padli še novi, zakaj hudobija ni še sita krvi. Ne obupajte, ne gojite naščevanja. Mati pok. Bulešiča naj vam bo svetel zgled. Krščanska mati pozna bridkost in solze, obupa in naščevanja pa ne.

Fatimski dogodki v filmu

V Hollywood v Ameriko je prišel iz Portugalske pater Manuel Rocha z namenom, da se s tankajšnjimi filmskimi družbami in cerkvenimi oblastmi pomeni o filmanju fatimskih dogodkov. Če se posrečijo dogovori, bomo lahko videli v kinu tudi Fatimo, kakor lahko vidimo Lurd.

Messina vstaja iz ruševin

Mesto Messina je bilo v 50 letih dvakrat skoro do tal porušeno. Najprej od potresa pred kakimi 40 leti, v zadnji vojni pa od bombardiranja. Sedaj počasi vstaja k novemu življenju. Pred kratkim so otvorili stolnico in zvonik, ki sta bila porušena. To se je zgodilo z velikimi slovesnostmi za Veliki Smaren. Sv. oče je ob tej priliki iz svoje palače prižgal električno razsvetljeno kip M. B. na stebri pred stolnico.

Odgovorni urednik

Dr. BONAVENTURA MAHNIČ
Tisk. G. Iucchi — Gorica
Tiskano z dovoljenjem A. I. S.

nas, v Trémmun, v vas Matajur in Drenkjo in v Lander in seveda v Sempeter. Najbolj ga je mikalo vabilo v Trémmun, kjer je želel videti starega očeta Beneških Slovencev. In res je krenil najprej tja. Bil je ves srečen, ko je našel g. biseromašnika pri najboljšem zdravju in polnega krščanskega zaupanja, da bo na svetu še zelo lopo, ko bo ljudi po sedanjih težkih kaznih za vsakovrstne hudobije in neumnosti spet srečala tista pamet, ki pravi, da se ljudje zastoj trudijo, ako zidajo dom svoje sreče brez Boga. V hiši g. mousinorja je napadla Urha največja skušnjava napuha. Kmalu bi bil padel od prevzetnosti vznak, ko je slišal, da ga ta veliki mož pozna in se zanima zanj.

V Trémmun je Urh zvedel za novo mašo v Črnem vrhu. Ne bodi len, šel je tja. »Slovenski Primorci« je že poročal, kako se je naš Vipavec solzil pod korom med novo mašo in kako so ga po cerkvenem pravilu prisilili k »ojceti«.

Med pojedino je moral spregovoriti. Govoril je: »Častiti g. novomašnik in vsi predragi gostje! Jaz nisem vreden, da vam govorim ob tako veliki slovesnosti, čeprav nisem noben rdeč zapeljivec, ki jih imate tako v želodec, ampak pravi krščanski Slovenec. Sram me je, da sem se doslej tako malo zanimal za vas in vašo tako lepo domačijo. Glejte, na glavi nimam več mnogo las, a žal mi je tolikokrat, kolikor sem nekoč las imel, da nisem bil še nikdar med vami. Ne morem vam povedati, koliko veselja sem užil te dni v Benečiji. Prevzela me je vaša ljubezen do Boga in Cerkev, vaša zvestoba do očetov, njih jezika in lepih navad, vaša prijaznost in gostoljubnost, vaše lepe petje in ste drugih reči. Toda slišal sem med vami tudi nekaj neprijetnega. Vi gospod novomašnik se napravljate v dušno pastirstvo nekam proč v tujino. Ali ni dela za vas doma? Ali ne razumejo odgovorni ljudje, da bodo imele duše in oni sami le škodo, ako vam bodo kratili domačo besedo v cerkvi in vsakčanjem življenju? Ali je Bog ustvaril samo eno vrsto rastlin, eno vrsto živali, eno vrsto zvezd? Tako je po božji volji na svetu tudi mnogo narodov in jezikov. Ali hočejo ljudje biti modrejši od Boga? Take modrijane bo Bog osramotil. — Vi bodite zvesti Bogu in narodu. Kdor svoje očete zataji, bo zatajil tudi Boga — in potem mu bo gorje. — Hudobneži so trdovratni v hudobiji, noreci so trdovratni v svojih neumnostih, mi pa nečemo biti trdovratni, ampak zvesti in stanovitni v vsem, kar je Bogu in poštenim ljudem od nekdaj drago!«

In Urh je napil številnim navdušenim gostom.

Stara mati g. novomašnika je rekla svojemu sinu: »Taki Slovenci naj prihajajo večkrat med nas!«

Urh je moral napraviti še marsikak obisk in je ostal v Benečiji, dokler ni videl prvih beguncev iz Kobariškega kota.